

Nr 1143

av herrar Stridsman och Johansson i Holmgården
om industrietableringsfonder för Norrlands inland.

I många länder använder man skattepolitiken i lokaliseringsspolitiskt syfte. Det har i viss utsträckning skett även i vårt land, nämligen i fråga om investeringsfonderna.

Erfarenheterna hittills av frisläpp från investeringsfonderna i lokaliseringsspolitiskt syfte visar att dessa ger en effektiv stimulans till upprättande av nya arbetstillfällen i regioner som har sysselsättningsproblemet. De företag som på detta sätt stimulerats till att etablera sig inom stödområdet har oftast varit mycket välkonsoliderade. De har därför i stor utsträckning kunnat utnyttja befintlig organisation, produktutveckling, marknadsföring osv. vid nyetableringar eller utvidgningar.

Investeringsfonderna är alltså ett smidigt medel för styrning av företagsetablering. Detta har även regeringen medgivit. Förra statsministern sade vid en frågestund den 27 maj 1969 i andra kammaren bl. a. följande: "Jag vågar påstå att det inte finns något så smidigt instrument som det för att få fram en samverkan mellan staten och det enskilda näringslivet i syfte att leda industriinvesteringarna på ett sätt som överensstämmer med samhällsintressena."

Enligt vår mening borde regeringen därför mera målmedvetet satsa på att genom frisläpp av investeringsfonderna styra företagsetablering till Norrlandslänen. Vi beklagar att den övervägande delen av medlen hittills hamnat utanför stödområdet.

I statsverkspropositionen, bilaga 13, under rubriken Regional utveckling, omnämndes en i april 1969 träffad överenskommelse mellan regeringen och Sveriges industriförbund om ett närmare samarbete i organiserade former för att få till stånd en intensifiering av den lokaliseringsspolitiska verksamheten. Det framhålls där att kontaktverksamheten redan gett aktningvärda resultat. Däremot är det ingen överraskning när man i samma proposition konstaterar att stödinsatserna endast i begränsad utsträckning förmått stimulera till företagsinvesteringar i det norrländska inlandet.

En av huvuduppgifterna i den fortsatta lokaliseringsspolitiken bör därför vara att få till stånd ett större intresse hos företagen att investera i de inre delarna av Norrland. Den uteblivna företagsetableringen i de

sysselsättningssvagaste regionerna i stödområdet måste bero på att tillräcklig stimulans för etablering än så länge saknats. De nuvarande formerna för stödverksamheten tycks inte kunna ändra på utvecklingen. Andra och verksammare medel måste tillgripas. Genom att en målsättning fortfarande saknas för regionalpolitiken försvåras också möjligheterna att på ett konstruktivt sätt angripa problemen.

Utvecklingen i bl. a. Norrbottens inland bekräftar svårigheten att skapa nya arbetstillfällen. Effekterna av lokaliseringsstödet har hittills praktiskt taget helt uteblivit. Befolkningmässigt pekar prognosen på katastrofsituationer för flera av inlandets och Tornedalens kommunblock.

Nya stödformer bör tillgripas för att stimulera etablering till det inre stödområdet. Frågan är om det inte bör skapas ett system med speciella fonder – liknande investeringsfonderna – för att stimulera etablering till Norrlands inland. Till investeringsfonderna får företag skattefritt avsätta en viss del av vinsten. På ungefär liknande sätt skulle industrietableringsfonder för inre stödområdets industrialisering byggas upp. Reglerna för avsättning till industrietableringsfonder bör vara förmånligare än vad som gäller för investeringsfonderna.

Ett system med industrietableringsfonder borde enligt vår mening ha en stimulerande verkan för att få filialföretag att etablera sig på orter i det inre stödområdet. När filialindustrierna etablerar sig i stödområdena är de, förutom att de skapar nya stabila sysselsättningstillfällen, en utomordentlig grogrund för en teknisk och industriell miljö, som kan ge goda effekter för att utveckla småindustrin. Skapandet av speciella industrietableringsfonder för det inre stödområdet utesluter givetvis inte att även investeringsfonderna i fortsättningen i mesta möjliga omfattning används i lokaliseringspolitiskt syfte.

Med hänvisning till vad som har anförts i motionen hemställer vi

att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning beträffande ett system med industrietableringsfonder i syfte att stimulera företagsetableringar i Norrlands inland i enlighet med vad som har anförts i motionen.

Stockholm den 27 januari 1971

TORSTEN STRIDSMAN (c)

FILIP JOHANSSON (c)
i Holmgården